

31995L0029

30.6.1995

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 148/52

**NÕUKOGU DIREKTIIV 95/29/EÜ,
29. juuni 1995,
millega muudetakse direktiivi 91/628/EMÜ loomade kaitse kohta vedamise ajal**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 43,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽²⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

ning arvestades, et:

nõukogu 19. novembri 1991. aasta direktiivi 91/628/EMÜ (loomade kaitse kohta vedamise ajal) ⁽⁴⁾ artikli 13 lõikes 1 sätestatakse, et komisjon peab esitama aruande, võimaluse korral koos ettepanekutega, milles märgitakse veo maksimaalne kestus, söötmise ja jootmise ajavahemikud, puhkeajad, ruuminõuded ja normid, millele peavad vastama teatavat liiki loomade vedamiseks ettenähtud transpordivahendid;

veterinaaria teaduskomitee arvamusel põhinev komisjoni aruanne näitab, et eespool nimetatud küsimuste osas on võimalik kehtestada normid teatavat liiki loomade suhtes, tuginedes teaduslikult põhjendatud teadmistele ja väljakujunenud praktikale;

mõnedes liikmesriikides kehtivad eeskirjad veo kestuse, söötmise ja jootmise ajavahemike, puhkeajade ja ruuminõuete kohta; nimetatud eeskirjad on mõnel juhul äärmiselt üksikasjalikud ning mõned liikmesriigid kasutavad neid ühendusesisese elusloomakaubanduse piiramiseks; loomade vedamisega tegelevad isikud vajavad selgelt määratletud kriteeriume, mis võimaldavad neil tegutseda kogu ühenduse ulatuses, sattumata vastuollu erinevate siseriiklike õigusnormidega;

tehniliste tõkete kõrvaldamiseks elusloomadega kauplemisel ja kõnealuste turuorganisatsioonide häireteta tegutsemine võimaldamiseks, tagades samal ajal asjaomaste loomade kaitse rahuldaval tasemel, on siseturu kontekstis vaja muuta direktiivi 91/628/EMÜ eeskirju, pidades silmas veo kestuse ja puhkeajade, söötmise ja jootmise ajavahemike ning ruuminõuete ühtlustamist teatavat liiki loomade osas;

liikmesriikidele tuleks lubada kehtestada rangemad tingimused tapaloomade veo kestuse osas, kui loomi veetakse nende territooriumil asuva lähtekoha ja sihtkoha vahel, kui see vastab asutamislepingu üldsätetele,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 91/628/EMÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artikli 1 lõike 2 punkt a asendatakse järgmise tekstiga:
  - a) — vedamisele, mis ei ole kaubandusliku iseloomuga, või üksiku looma suhtes, kellel on kaasas füüsiline isik, kes vastutab looma eest vedamise ajal,
    - lemmikloomade vedamisele, kes on koos oma omnikuga erareisil."
2. Artikli 2 lõikes 2:
  - a) asendatakse punktis e sõnad "ja neid on majutatud vähemalt 10 tundi" sõnadega "ja neid on majutatud 24 tundi";
  - b) lisatakse järgmised punktid:
    - "h) puhkeae — pidev ajavahemik teekonna käigus, mille kestel loomi ei veeta transpordivahendiga;
    - i) vedaja — füüsiline või juriidiline isik, kes veab loomi
      - enda nimel või
      - kolmanda isiku nimel või
      - annab kolmanda isiku käsutusse transpordivahendi loomade veoks,

⁽¹⁾ EÜT C 250, 14.9.1993, lk 12.

⁽²⁾ EÜT C 20, 24.1.1994, lk 68.

⁽³⁾ EÜT C 127, 7.5.1994, lk 32.

⁽⁴⁾ EÜT L 340, 11.12.1991, lk 17. Direktiivi on muudetud otsusega 92/438/EMÜ (EÜT L 243, 25.8.1992, lk 27).

kui selline vedu on kaubanduslikku laadi ja seda teostatakse tulu saamise eesmärgil;"

3. Artikli 3 lõikele 1 lisatakse järgmine alapunkt:

- “aa) — loomade ruuminõuded (laadimistihedus) vastavad vähemalt lisa VI peatükis sätestatud arvudele selles peatükis osutatud loomade ja transpordivahendite osas,
- veo kestus ja puhkeajad ning söötmise ja jootmise ajavahemikud teatavat liiki loomade puhul vastavad lisa VII peatükis sätestatud nimetatud peatükis osutatud loomade osas, ilma et see piiraks määruse (EMÜ) nr 3820/85 (*) sätete kohaldamist;

(*) EÜT L 370, 31.12.1985, lk 1.”

tegeleda ning tagada neile vajaduse korral asjakohase hoolitsuse;

4. Artikkel 5 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 5

A. Liikmesriigid tagavad, et:

1. iga vedaja:

a) on:

- i) registreeritud viisil, mis võimaldab pädeval asutusel teha kiiresti kindlaks isiku käesoleva direktiivi nõuete mittetäitmise korral;
- ii) omab asukohaliikmesriigi pädeva asutuse luba vedada selgroogseid loomi ühel direktiivi 90/675/EMÜ I lisas osutatud territooriumidest, või kui on tegemist kolmandas riigis asuva ettevõtjaga, siis EL liikmesriigi pädeva asutuse luba, kui veoettevõtja eest vastutav isik on võtnud kirjalikult kohustuse täita ühenduse veterinaariaalaste õigusaktide kehtivaid nõudeid.

See kirjalik kohustus sisaldab eelkõige järgmist:

— punktis 2 osutatud vedaja on võtnud kõik meetmed, mis on vajalikud käesoleva direktiivi nõuete täitmiseks sihtkohani ja eelkõige kolmandasse riiki teostatava ekspordi osas sihtkohani, nagu see on määratletud ühenduse õigusaktides,

— ilma et see piiraks lisa I peatüki A osa punkti 6 alapunkti b sätete kohaldamist, on punkti 2 alapunktis a osutatud personal saanud erikoolituse kas ettevõttes või koolitusasutuses või kellel on samaväärne praktiline kogemus, mis lubab neil kõnealuste loomadega

b) ei vea ega lase vedada looma viisil, mis võib tõenäoliselt looma vigastada või talle tarbetuid kannatusi põhjustada;

c) kasutab käesolevas direktiivis osutatud loomade vedamiseks transpordivahendeid, mis tagavad ühenduse nõuete täitmise loomade heaolu osas vedamise ajal ning eelkõige lisa sätestatud ja kooskõlas artikli 13 lõikega 1 sätestatavate nõuete täitmise;

2. vedaja:

a) teeb elusloomade vedamise ülesandeks personaalile, kes omab punkti 1 alapunktis a sätestatud vajalikke oskusi, ametialast pädevust ja teadmisi;

b) koostab liikmesriikide vahel kaubeldavate või kolmandatesse riikidesse eksporditavate artikli 1 lõike 1 punktis a osutatud loomade veo puhul, mis kestab üle kaheksa tunni, lisa VIII peatüki näidisele vastava teekonnaplaani, mis lisatakse teekonna ajal veterinaarsertifikaadile ja milles märgitakse ära ka kõik peatus- ja ümberlaadimiskohad.

Kogu vedamise ajaks koostatakse vastavalt punktile c üks teekonnaplaan;

c) esitab punktis b osutatud teekonnaplaani pädevale asutusele, et see saaks koostada veterinaarsertifikaadi, mille järel tuleb selliste sertifikaatide number või numbrid märkida teekonnaplaanile ja selle peab tembeldama lähtekoha veterinaararst, kes peab ka teatama teekonnaplaani olemasolust ANIMO süsteemi kaudu;

- d) tagab:
- i) et punktis b osutatud teekonnaplaani originaal
- on nõuetekohaselt ja õigeaegselt asjakohaste isikute poolt koostatud ja täidetud,
  - on lisatud veterinaarsertifikaadile, mis on loomapartiiga kaasas kogu teekonna kestel;
- ii) et vedamise eest vastutav personal
- märgib teekonnaplaanis ajad ja kohad, kus veetavaid loomi teekonna ajal söödeti ja joodeti,
  - kui loomi eksporditakse kolmandatesse riikidesse ja vedu kestab ühenduse territooriumil üle kaheksa tunni, laseb teekonnaplaani kinnitada pärast seda, kui heakskiidetud piiriületuspunkti või liikmesriigi poolt määratud väljumispunkti pädev asutus on teostanud kontrolli (pitsir ja allkiri) ja kui loomad on üle kontrollitud ja riiklik veterinaararst on hinnanud nad teekonna jätkamiseks sobivaks.
- Liikmesriigid võivad täpsustada, et eespool nimetatud veterinaarkontrollist tulenevad kulud kannab loomi ekspordiv ettevõtja,
- tagasitulekul saadab teekonnaplaani tagasi päritolukoha pädevale asutusele.
- Kui loomi eksporditakse kolmandatesse riikidesse meritsi ja vedu kestab üle kaheksa tunni, kohaldatakse samu sätteid;
- e) säilitab pädeva asutuse poolt määratud aja jooksul punktis b osutatud teekonnaplaani koopia, mida võib vajaduse korral pädeva asutuse taotlusel esitada kontrollimiseks;
- f) kui veo kestus nõuab VII peatüki punktis 4 sätestatu täitmist, tõendab, et vedamise ajal on loomade toidu- ja joogivajaduste rahuldamiseks vastavalt veetavatele liikidele võetud meetmed ka juhul, kui teekonnaplaani on muudetud või kui vedamine on temast mitteolenevatel põhjustel katkestatud;
- g) tagab, et loomad veetakse viivitamata sihtkohta;
- h) tagab, et lisa VII peatükis nimetatud loomaliike söödetakse ja joodetakse vedamise ajal asjakohaselt sobivate ajavahemike järel, ilma et see piiraks lisa III peatüki sätete järgimist;
3. et punktis 2 osutatud vastutava isiku poolt eelnevalt teatatud peatuspaikasad kontrollitakse korrapäraselt pädeva asutuse poolt, mis peab samuti veenduma, et loomade seisund lubab teekonda jätkata;
4. et loomade söötmise, jootmise ja puhkuse vajaduste rahuldamisega seotud kulud kannavad punktis 1 osutatud ettevõtjad.
- B. Käesolevast artiklist tulenev rakenduskord võetakse vastu artiklis 17 sätestatud korras.”
5. Artikkel 8 sõnastatakse järgmiselt:
- “Artikkel 8
- Liikmesriigid tagavad, et vastavalt direktiivis 90/425/EMÜ sätestatud kontrollimise põhimõtetele ja eeskirjadele kontrollivad pädevad asutused käesoleva direktiivi nõuete järgimist, kontrollides ilma diskrimineerimata:
- a) transpordivahendeid ja loomi maanteetranspordi ajal;
- b) sihtkohta saabuvald transpordivahendeid ja loomi;
- c) transpordivahendeid ja loomi turgudel, lähtekohtades, peatuspaikades ja ümberlaadimispaikades;
- d) saatedokumentide üksikasju.
- Selliseid kontrollide tuleb teostada piisava koguse loomadega, keda veetakse igal aastal igas liikmesriigis, ja neid võib teostada üheaegselt teistel eesmärkidel läbiviidavate kontrollidega.
- Iga liikmesriigi pädev asutus esitab komisjonile aastaaruande, milles märgib ära eelmisel kalendriaastal teostatud kontrollide arvu vastavalt punktidele a, b, c ja d ning lisades kõikide registreeritud rikkumiste üksikasjad ja sellest tulenevalt pädeva asutuse võetud meetmed.

Lisaks sellele võib kontrollle läbi viia ka liikmesriigi territooriumil loomade vedamise ajal, kui liikmesriigi pädeval asutusel on teavet, mis lubab kahtlustada rikkumist.

Käesolev artikkel ei mõjuta kontrollle, mis tehakse ülesannete raames, mida täidavad ilma diskrimineerimata liikmesriigi seaduste üldise kohaldamise eest vastutavad asutused."

6. Artikli 9 lõikele 1 lisatakse kolmanda lõiguna järgmine tekst:

"Igast vastavalt teisele lõigule võetud meetmest teavitab pädev asutus ANIMO võrgu kaudu vastavalt korrale, sealhulgas finantskord, mis kehtestatakse artiklis 17 sätestatud korras."

7. Artikkel 10 asendatakse järgmisega:

"Artikkel 10

1. Komisjoni eksperdid võivad käesoleva direktiivi ühtseks kohaldamiseks vajalikul määral teha kohapealseid kontrollimisi. Seejuures võivad nad läbi viia mittediskrimineerivaid pistelisi kontrollle tagamaks, et pädev asutus teostab järelevalvet käesoleva direktiivi nõuete täitmise üle.

Komisjon teatab liikmesriikidele kontrolli tulemustest.

2. Lõikes 1 osutatud kontrollid viiakse läbi koostöös pädeva asutusega.

3. Liikmesriik, kelle territooriumil kontrollimine toimub, tagab ekspertidele nende ülesande täitmiseks vajaliku abi.

4. Käesoleva artikli kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad võetakse vastu artiklis 17 sätestatud korras."

8. Artikkel 11 asendatakse järgmisega:

"Artikkel 11

1. Direktiivis 91/496/EMÜ sätestatud eeskirju kohaldatakse eelkõige kontrollide korraldamise ja neile järgnevate meetmete suhtes.

2. Käesoleva direktiiviga hõlmatud kolmandatest riikidest pärit elusloomade importi, transiiti ja vedu ühenduse territooriumile ja läbi selle lubatakse ainult juhul, kui vedaja:

— kohustub kirjalikult järgima käesoleva direktiivi nõudeid, eelkõige artiklis 5 osutatuid, ja on võtnud nende järgimiseks meetmeid,

— esitab vastavalt artiklile 5 koostatud teekonnaplaani.

3. Piiripunkti riiklik veterinaararst peab lisaks lõike 2 nõuete järgimise kontrollimisele kontrollima ka loomade heaolu nõuete täitmist. Kui ta tuvastab, et loomade söötmise ja jootmise nõudeid ei ole täidetud, võtab ta ettevõtja kulul artiklis 9 sätestatud meetmed.

4. Direktiivi 91/496/EMÜ artikli 4 lõike 1 kolmandas taandes osutatud sertifikaati või dokumente täiendatakse vastavalt artiklis 17 sätestatud korrale, et võtta arvesse käesoleva direktiivi nõudeid.

Kuni nende meetmete vastuvõtmiseni kohaldatakse asutamislepingu üldsätete raames asjaomaseid siseriiklikke eeskirju."

9. Artikkel 13 asendatakse järgmisega:

"Artikkel 13

1. Komisjon esitab enne 31. detsembrist 1995 nõukogule ettepanekud nende normide kinnitamiseks, millele transpordivahendid peavad vastama. Nõukogu teeb nende ettepanekute kohta otsuse kvalifitseeritud hääleteenamusega.

2. Nõukogu sätestab komisjoni ettepaneku alusel kvalifitseeritud hääleteenamusega enne 30. juunit 1996 ühenduse kriteeriumid, millele peavad vastama peatuspaigad vastuvõtustruktuuri, söötmise, jootmise, peale- ja mahalaadimise osas, ja vajaduse korral teatavat liiki loomade majutamise osas ning samuti sellistele peatuspaikadele kohaldatavate tervishoiunõuete osas.

3. Enne 31. detsembrist 1999 esitab komisjon nõukogule aruande liikmesriikide omandatud kogemuste kohta alates käesoleva direktiivi rakendamisest, lisades võimaluse korral ettepanekud, mille kohta nõukogu teeb otsuse kvalifitseeritud hääleteenamusega.

4. Kuni lõigetes 1 ja 2 osutatud sätete kohaldamiseni kohaldatakse asutamislepingu üldsätete raames asjaomaseid siseriiklike eeskirju."

10. Artikkel 16 asendatakse järgmisega:

"Artikkel 16

1. Liikmesriigid võivad vabastada käesoleva direktiivi sätetest loomade vedamise direktiivi 90/675/EMÜ I lisas

osutatud territooriumide teatud osades, et võtta arvesse nende kaugust ühenduse mandriosast.

2. Nimetatud võimalust kasutavad liikmesriigid teatavad nende poolt võetud meetmetest teistele liikmesriikidele ja komisjonile alalises veterinaar Komitees.”

11. Artikli 18 lõige 2 asendatakse järgmisega:

“2. Ilma et see piiraks muude määratud sanktsioonide kohaldamist, võib liikmesriik käesoleva direktiivi korduva rikkumise või juhul, kui rikkumine tekitab loomadele tõsiseid kannatusi, võtta vajalikke meetmeid täheldatud puuduste kõrvaldamiseks, sealhulgas artikli 5 A osa lõike 1 punkti a alapunktis ii osutatud loa peatamine või isegi tühistamine.

Õigusnormide ülevõtmisel oma siseriiklikesse õigusaktidesse sätestavad liikmesriigid meetmed, mida nad võtavad täheldatud puuduste kõrvaldamiseks.”

12. Artiklisse 18 lisatakse järgmised lõiked:

“3. Kui transiidiliikmesriigis või sihtliikmesriigis tuvastab ühe sellise liikmesriigi pädev asutus, et veoettevõtja ei täida käesoleva direktiivi sätteid, võtavad nad viivitamata ühendust loa väljastanud liikmesriigi pädeva asutusega. Viimane võtab kõik vajalikud meetmed, eelkõige lõikes 2 sätestatud. Ta teatab vastuvõetud otsusest ja selle põhjustest selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus rikkumine tuvastati, ja komisjonile.

Komisjon teavitab sellest korrapäraselt teisi liikmesriike.

4. Liikmesriigid osutavad kooskõlas direktiivis 89/608/EMÜ (*) kehtestatud sätetega üksteisele käesoleva direktiivi kohaldamisel vastastikust abi, et tagada eelkõige käesoleva artikli täitmine.

Kui tuvastatakse tõsised või korduvad rikkumised, võib liikmesriik, kus rikkumised tuvastati, pärast seda, kui kõik vastastikuse abi võimalused on ära kasutatud ning pooled ja komisjon on omavahel ühendust võtnud, keelata rikkumise seotud vedajal ajutiselt loomade vedamine oma territooriumil.

5. Käesolev artikkel ei mõjuta kriminaalõigusmeetmete suhtes kohaldatavaid siseriiklikke eeskirju.

(*) EÜT L 351, 2.12.1989, lk 34.”

13. Lisa I peatüki A osa punkti 2 alapunktile b lisatakse järgmine tekst:

“Loomade veoruumis ja selle igal korrusel peab olema piisavalt ruumi, et tagada piisav ventilatsioon loomade kohal ka siis, kui loomad püsti seisavad, mitte mingil juhul takistades nende loomulikku liikumist.”

14. Lisa I peatüki A osa punkti 2 alapunkt d asendatakse järgmisega:

“d) Vedamise ajal tuleb loomi joota ja anda neile sobivat sööta VII peatükis sel eesmärgil sätestatud ajavahemike järel.”

15. Käesoleva direktiivi lisan olevad peatükid lisatakse lisale.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt 31. detsembriks 1996. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Liikmesriikidel on siiski lisatähtaeg kuni 31. detsembrini 1997, mille kestel kohaldada VII peatüki punktis 3 sätestatud nõuded nimetatud peatüki punktides 3, 6 ja 7 osutatud transpordivahenditele.

Kui liikmesriigid need meetmed võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub *Euroopa Ühenduste Teatajas* avaldamise päeval.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 29. juuni 1995

Nõukogu nimel

eesistuja

J. BARROT

LISA

Direktiivi 91/628/EMÜ lisale lisatavad peatükid:

"VI PEATÜKK

47. LAADIMISTIHDUS

A. KODUKABJALISED

Raudteetransport

Täiskasvanud hobused	1,75 m ² (0,7 × 2,5 m) (*)
Noorhobused (6-24 kuud) (kuni 48 tunni pikkuseks teekonnaks)	1,2 m ² (0,6 × 2 m)
Noorhobused (6-24 kuud) (üle 48 tunni pikkuseks teekonnaks)	2,4 m ² (1,2 × 2 m)
Ponid (alla 144 cm)	1 m ² (0,6 × 1,8)
Varsad (0-6 kuud)	1,4 m ² (1 × 1,4 m)

(*) Vagunite standardne kasutatav laius on 2,6-2,7 m.

NB: Pikaajalise veo korral peab varssadel ja noorhobustel olema võimalus pikali heita.

Need arvud võivad varieeruda maksimaalselt 10 % täiskasvanud hobuste ja ponide puhul ning maksimaalselt 20 % noorhobuste ja varssade puhul, sõltuvalt mitte ainult hobuste kaalust ja suuruselt, vaid ka nende füüsilisest seisundist, ilmastikutingimustest ja eeldatavast veo kestusest.

Maanteetransport

Täiskasvanud hobused	1,75 m ² (0,7 × 2,5 m)
Noorhobused (6-24 kuud) (kuni 48 tunni pikkuseks teekonnaks)	1,2 m ² (0,6 × 2 m)
Noorhobused (6-24 kuud) (üle 48 tunni pikkuseks teekonnaks)	2,4 m ² (1,2 × 2 m)
Ponid (alla 144 cm)	1 m ² (0,6 × 1,8)
Varsad (0-6 kuud)	1,4 m ² (1 × 1,4 m)

NB: Pikaajalise veo korral peab varssadel ja noorhobustel olema võimalus pikali heita.

Need arvud võivad varieeruda maksimaalselt 10 % täiskasvanud hobuste ja ponide puhul ning maksimaalselt 20 % noorhobuste ja varssade puhul, sõltuvalt mitte ainult hobuste kaalust ja suuruselt, vaid ka nende füüsilisest seisundist, ilmastikutingimustest ja eeldatavast veo kestusest.

Õhustransport

Hobuste laadimistihedus pindala suhtes

0-100 kg	0,42 m ²
100-200 kg	0,66 m ²
200-300 kg	0,87 m ²
300-400 kg	1,04 m ²
400-500 kg	1,19 m ²
500-600 kg	1,34 m ²
600-700 kg	1,51 m ²
700-800 kg	1,73 m ²

Meretransport

Eluskaal kilogrammides	m ² /loom
200/300	0,90/1,175
300/400	1,175/1,45
400/500	1,45/1,725
500/600	1,725/2
600/700	2/2,25

B. VEISED

Raudteetransport

Kategooria	Ligikaudne kaal (kilogrammides)	Pindala (m ²) looma kohta
Väikesed vasikad	55	0,30-0,40
Keskmise suurusega vasikad	110	0,40-0,70
Rasked vasikad	200	0,70-0,95
Keskmise suurusega veised	325	0,95-1,30
Rasked veised	550	1,30-1,60
Väga rasked veised	>700	[> 1,60]

Need arvud võivad varieeruda, sõltuvalt mitte ainult loomade kaalust ja suurusest, vaid ka nende füüsilisest seisundist, ilmastikutingimustest ja eeldatavast veo kestusest.

Maanteetransport

Kategooria	Ligikaudne kaal (kilogrammides)	Pindala (m ²) looma kohta
Väikesed vasikad	50	0,30-0,40
Keskmise suurusega vasikad	110	0,40-0,70
Rasked vasikad	200	0,70-0,95
Keskmise suurusega veised	325	0,95-1,30
Rasked veised	550	1,30-1,60
Väga rasked veised	>700	[> 1,60]

Need arvud võivad varieeruda sõltuvalt mitte ainult loomade kaalust ja suuruselt, vaid ka nende füüsilisest seisundist, ilmastikutingimustest ja eeldatavast veo kestusest.

Õhustransport

Kategooria	Ligikaudne kaal (kilogrammides)	Pindala (m ²) looma kohta
Vasikad	50	0,23
	70	0,28
Veised	300	0,84
	500	1,27

Meretransport

Eluskaal kilogrammides	m ² /looma kohta
200/300	0,81/1,0575
300/400	1,0575/1,305
400/500	1,305/1,5525
500/600	1,5525/1,8
600/700	1,8/2,025

Tiinetele loomadele tuleb võimaldada 10 % rohkem ruumi.

C. LAMBAD/KITSED

Raudteetransport

Kategooria	Kehamass kilogrammides	Pindala (m ²) looma kohta
Püगतad lambad	< 55	0,20-0,30
	> 55	> 0,30
Pügamata lambad	< 55	0,30-0,40
	> 55	> 0,40
Lõpptiined uted	< 55	0,40-0,50
	> 55	> 0,50
Kitsed	< 35	0,20-0,30
	35-55	0,30-0,40
	> 55	0,40-0,75
Lõpptiined kitsed	< 55	0,40-0,50
	> 55	> 0,50

Eespool nimetatud pindalad võivad varieeruda sõltuvalt loomade tõust, suuruselt, füüsilisest seisundist ja karva pikkusest ning samuti ilmastikutingimustest ja veo kestusest.

Maanteetransport

Kategooria	Kehamass kilogrammides	Pindala (m ²) looma kohta
Pügatud lambad ning 26-kilosed ja raskemad talled	< 55	0,20-0,30
	> 55	> 0,30
Pügamata lambad	< 55	0,30-0,40
	> 55	> 0,40
Lõpptiined uted	< 55	0,40-0,50
	> 55	> 0,50
Kitsed	< 35	0,20-0,30
	35-55	0,30-0,40
	> 55	0,40-0,75
Lõpptiined kitsed	< 55	0,40-0,50
	> 55	> 0,50

Eespool nimetatud pindalad võivad varieeruda sõltuvalt loomade tõust, suurusest, füüsilisest seisundist ja karva pikkusest ning samuti ilmastikutingimustest ja veo kestusest. Märkus: väikeste tallede jaoks võib arvestada alla 0,2 m² looma kohta.

Õhutransport

Lammaste ja kitsede laadimistihedus pindala suhtes:

Keskmine kaal (kilogrammides)	Pindala lamba/kitse kohta (m ²)
25	0,20
50	0,30
75	0,40

Meretransport

Kehamass kilogrammides	m ² /looma kohta
20/30	0,24/0,265
30/40	0,265/0,290
40/50	0,290/0,315
50/60	0,315/0,34
60/70	0,34/0,39

D. SEAD

Raudtee- ja maanteetransport

Kõikidel sigadel peab olema võimalus vähemalt pikali heita ja püsti tõusta seisvasse asendisse.

Nende minimaalsete nõuete täitmiseks ei tohiks umbes 100 kg kaaluvate sigade laadimistihedus ületada 235 kg/m².

Sigade tõust, suurusest ja füüsilisest seisundist võib olla tingitud, et eespool nimetatud minimaalset nõutavat pindala tuleb suurendada; samuti võib osutada vajalikuks maksimaalne 20 % suurendamine sõltuvalt ilmastikutingimustest ja veo kestusest.

Õhustransport

Laadimistihedus peab olema suhteliselt suur, et vältida vigastusi õhkutõusmisel või maandumisel või turbulentsuse korral, kuigi kõigil loomadel peab olema võimalus pikali heita. Laadimistiheduse üle otsustamisel tuleb arvesse võtta kliimat, kogu veo kestust ja saabumise aega.

Keskmine kaal	Pindala sea kohta
15 kg	0,13 m ²
25 kg	0,15 m ²
50 kg	0,35 m ²
100 kg	0,51 m ²

Meretransport

Kehamass kilogrammides	m ² /looma kohta
10 või vähem	0,20
20	0,28
45	0,37
70	0,60
100	0,85
140	0,95
180	1,10
270	1,50

E. KODULINNUD

Kodulindude vedamisel konteinerites kasutatav tihedus:

Kategooria	Ruum
Ühepäevased tibud	21-25 cm ² tibu kohta
Alla 1,6 kg kaaluvad kodulinnud	180-200 cm ² /kg
1,6 kg ja rohkem, kuid alla 3 kg kaaluvad kodulinnud	160 cm ² /kg
3 kg ja rohkem, kuid alla 5 kg kaaluvad kodulinnud	115 cm ² /kg
5 kg ja rohkem kaaluvad kodulinnud	105 cm ² /kg

Need arvud võivad varieeruda, sõltuvalt mitte ainult lindude kaalust ja suurusest, vaid ka nende füüsilisest seisundist, ilmastikutingimustest ja eeldatavast veo kestusest.

VII PEATÜKK**48. Jootmise and söötmise vahemik, veo kestus ja puhkeajad**

1. Käesolevas peatükis sätestatud nõuded kehtivad artikli 1 lõike 1 punktis a loetletud loomaliikide vedamisel, välja arvatud õhustranspordi puhul, mille suhtes kohaldatakse I peatüki E osa punktides 27-29 sätestatud nõudeid.
2. Punktis 1 osutatud liikide hulka kuuluvate loomade vedu ei tohi kesta üle kaheksa tunni.
3. Punktis 2 osutatud veo maksimaalset kestust võib pikendada, kui transpordivahend vastab järgmistele lisanõuetele:

- põrandal on piisavalt allapanu,
  - transpordivahendis on sobiv sööt vastavalt veetavatele loomaliikidele ja veo kestusele,
  - loomadele on otsene juurdepääs,
  - transpordivahendis on piisav ventilatsioon, seda võib reguleerida sõltuvalt temperatuurist (sise- ja välistemperatuur),
  - transpordivahendis on teisaldatavad paneelid eraldi lahtrite moodustamiseks,
  - sõidukitel on seadmed veevarustusesüsteemiga ühendamiseks peatuste ajal,
  - sigade vedamiseks ettenähtud veokitel peab olema piisavalt vett sigade jootmiseks teekonna ajal.
4. Jootmise ja söötmise ajavahemikud, veo kestus ja puhkeajad maatesõidukite kasutamisel, mis vastavad punkti 3 nõuetele, on määratletud järgmiselt:
- a) Võõrutamata vasikatele, lamba- ja kitsetalledel ning varssadele, kes on veel piimadieedil, ja võõrutamata põrsastele tuleb pärast üheksatunnist vedamist anda vähemalt ühetunnine puhkeae, mis on piisav selleks, et anda neile eelkõige vedelikku ja vajaduse korral ka sööta. Pärast sellist puhkeaeaga võib neid jällegi vedada üheksa tundi.
  - b) Sigu võib vedada maksimaalselt 24 tundi. Vedamise ajal peab neil olema pidev juurdepääs veele.
  - c) Kodukabjalisi (välja arvatud registreeritud hobuslased direktiivi 90/426/EMÜ⁽¹⁾ tähenduses) võib vedada maksimaalselt 24 tundi. Vedamise ajal tuleb neile anda vedelikku ja vajaduse korral sööta iga kaheksa tunni järel.
  - d) Kõikidele teistele punktis 1 osutatud liikidesse kuuluvatele loomadele tuleb pärast 14-tunnist teekonda anda vähemalt ühetunnine puhkeae, mis on piisav selleks, et anda neile eelkõige vedelikku ja vajaduse korral ka sööta. Pärast sellist puhkeaeaga võib neid vedada veel 14 tundi.
5. Pärast sätestatud veo kestust tuleb loomad maha laadida, sööta ja joota ning lasta neil puhata vähemalt 24 tundi.
6. Loomi ei tohi vedada rongiga, kui veo suurim kestus ületab punktis 2 sätestatud veo kestuse. Punktis 4 sätestatud veo kestusi rakendatakse siiski vaid juhul, kui punktides 3 ja 4 sätestatud tingimused on täidetud, välja arvatud puhkeajad.
7. a) Loomi ei tohi vedada meritsi, kui veo maksimaalne kestus ületab punktis 2 sätestatud kestuse, kui punktides 3 ja 4 sätestatud tingimused ei ole täidetud, välja arvatud veo kestused ja puhkeajad.
- b) Meretranspordi puhul regulaarse otseühenduse abil ühenduse kahe geograafilise punkti vahel, milleks kasutatakse sõidukeid, mis laaditakse laevadele ilma loomi maha laadimata, tuleb loomadele pärast mahalaadimist sihtkoha sadamas või selle vahetus läheduses anda 12 tundi puhkust, kui veo kestus merel on selline, et see kuulub punktides 2-4 sätestatud üldkava alla.
8. Loomade huvides võib punktides 3 ja 4 ning punkti 7 alapunktis b osutatud veo kestust pikendada kahe tunni võrra, võttes arvesse eelkõige sihtkoha lähedust.
9. Ilma et see piiraks punktide 3-8 sätete kohaldamist, on liikmesriikidel õigus kehtestada tapaloomade vedamise maksimaalseks kestuseks kaheksa tundi, mida ei saa pikendada, kui vedamine toimub ainult lähetekohast sihtkohta, kusjuures mõlemad kohad asuvad nende oma territooriumil.

(¹) EÜT C 224, 18.8.1990, lk 29.

VIII PEATÜKK

TEEKONNAPLAAN

<u>VEDAJA</u> (NIMI, AADRESS, ÄRINIMI)		<u>TRANSPORDIVAHENDID</u>	
<u>VEDAJA ALLKIRI</u>		<u>REGISTREERIMISMÄRGI NR VÕI IDENTIFITSEERIMISNUMBER</u>	
(1)		(1)	
<u>LOOMALIIK:</u>		<u>VEOSE TEEKOND:</u>	
<u>ARV:</u>		<u>VEO EELDATAV KESTUS:</u>	
<u>LÄHTEKOHT:</u>			
<u>SIHTKOHT JA -RIIK:</u>			
(1)		(1)	
VETERINAARSERTIFIKAADI (-SERTIFIKAATIDE) VÕI SAATEDOKUMENDI NUMBER (-NUMBRID)		PITSER	
(2)			
		LÄHTEKOHA VETERINAARARST	VÄLJUMISKOHA VÕI LUBATUD PIIRIPUNKTI PÄDEV ASUTUS
		(2)	(4)
LAHKUMISE KUUPÄEV JA KELLAEG:		TEEKONNA AJAL VEDAMISE EEST	
PEATUSPAIK VÕI ÜMBERLAADIMISPUNKT:		VASTUTAVA ISIKU NIMI	
		(3)	
KOHT JA AADRESS	KUUPÄEV JA KELLAEG	PEATUSE KESTUS	PÕHJUS
(a)			
(b)			
(c)			
(d)			
(e)			
(f)			
(1) Täidab vedaja enne lahkumist.		Saabumise kuupäev ja kellaeg	
(2) Täidab asjaomane veterinaararst.			
(3) Täidab vedaja teekonna ajal.			
(4) Täidab pädev asutus väljumiskohas või lubatud piiripunktis.		Teekonna ajal vedamise eest vastutava isiku allkiri	